

Talajminták radonkibocsátási mérési eredményeinek felhasználása radonpotenciál térképezéshez

Csige István^{1,2}, Kötél Enikő², Czesznák Pál Attila²

¹MTA Atomki, 4026 Debrecen Bem tér 18/c.

²DE-ATOMKI Környezetfizikai Tanszék, 4026 Debrecen Poroszlay út 6.

EU BSS

A TANÁCS IRÁNYELVE

az ionizáló sugárzás miatti sugárterhelésből származó veszélyekkel szembeni védelmet szolgáló
alapvető biztonsági előírások megállapításáról

„A radonnak tulajdonítható beltéri sugárterhelés sokkal
jelentősebb probléma, mint bármely más
sugárforrásból származó sugárterhelés.”

Radonpotenciál

Radonveszélyesség	Talajgáz ^{222}Rn -aktivitáskoncentráció, [kBq·m ⁻³]		
Alacsony	$c_A < 30$	$c_A < 20$	$c_A < 10$
Közepes	$30 \leq c_A < 100$	$20 \leq c_A < 70$	$10 \leq c_A < 30$
Magas	$c_A \geq 100$	$c_A \geq 70$	$c_A \geq 30$
	<i>Kicsi</i>	<i>közepes</i>	<i>nagy</i>
	gázáteresztő-képesség		

PROPOSAL FOR RADON MAPPING

Ildikó Mócsy¹, István Csige², Kinga Szacsvai¹, Mária Ragonajec Komor³, Tamás Néda¹

¹Sapientia Hungarian University of Transylvania, Environmental Science Department, Cluj-Napoca, Romania

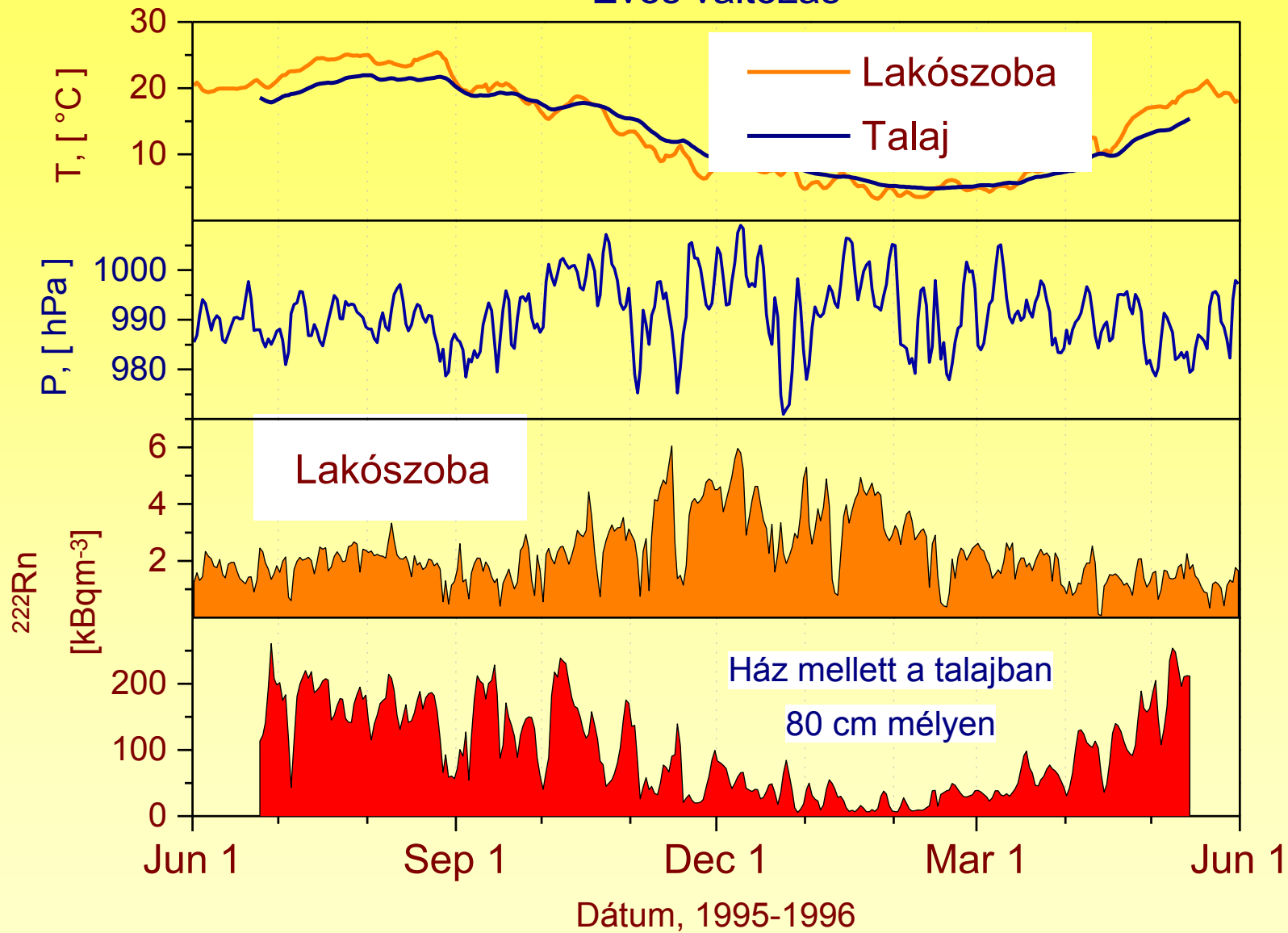
²Institute of Nuclear Research, Debrecen, Hungary, ³Ruđer Bošković Institute, Zagreb, Croatia

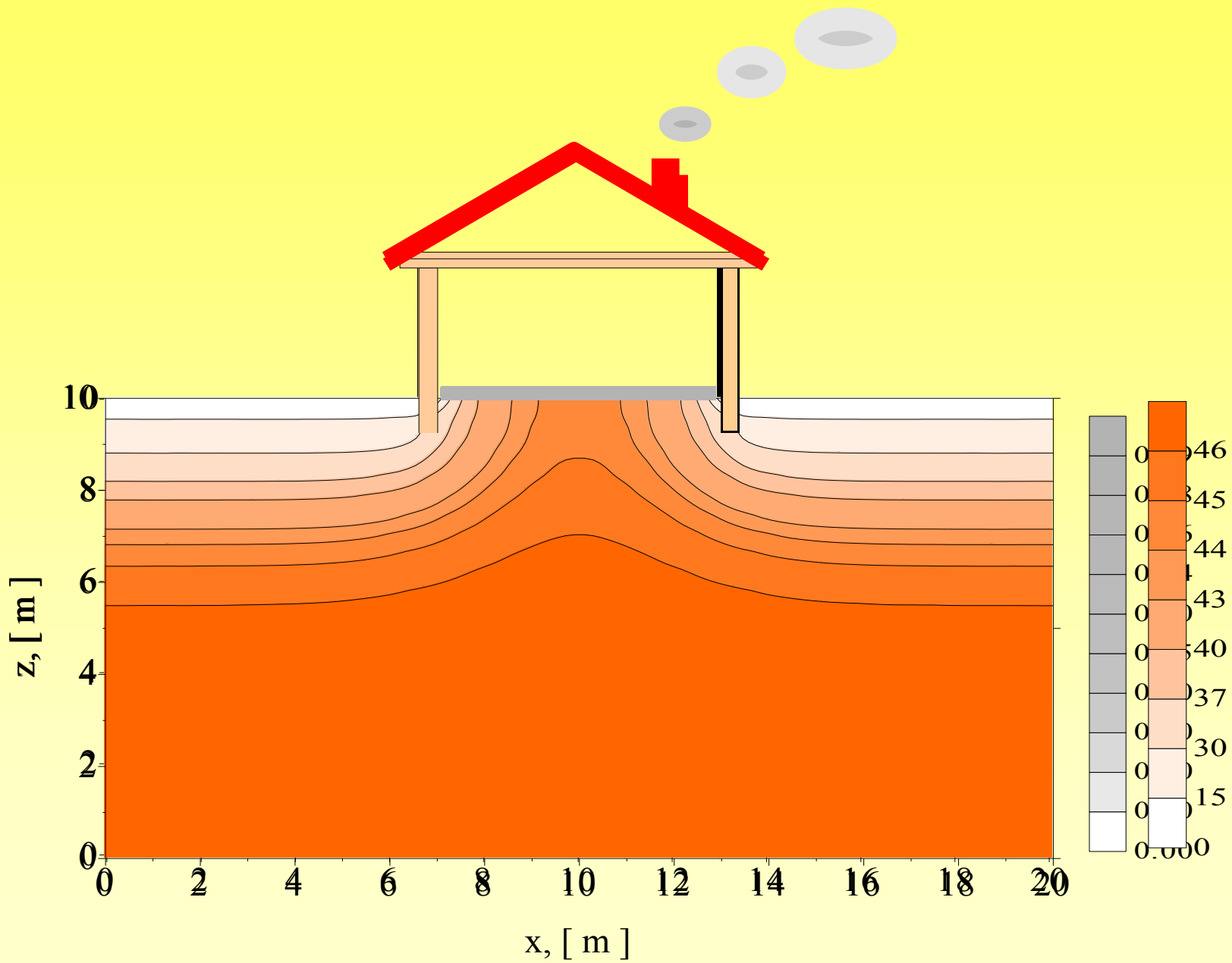
This study was supported partly by Hungarian Academy of Sciences, the project number was 2008/B/20/cs.

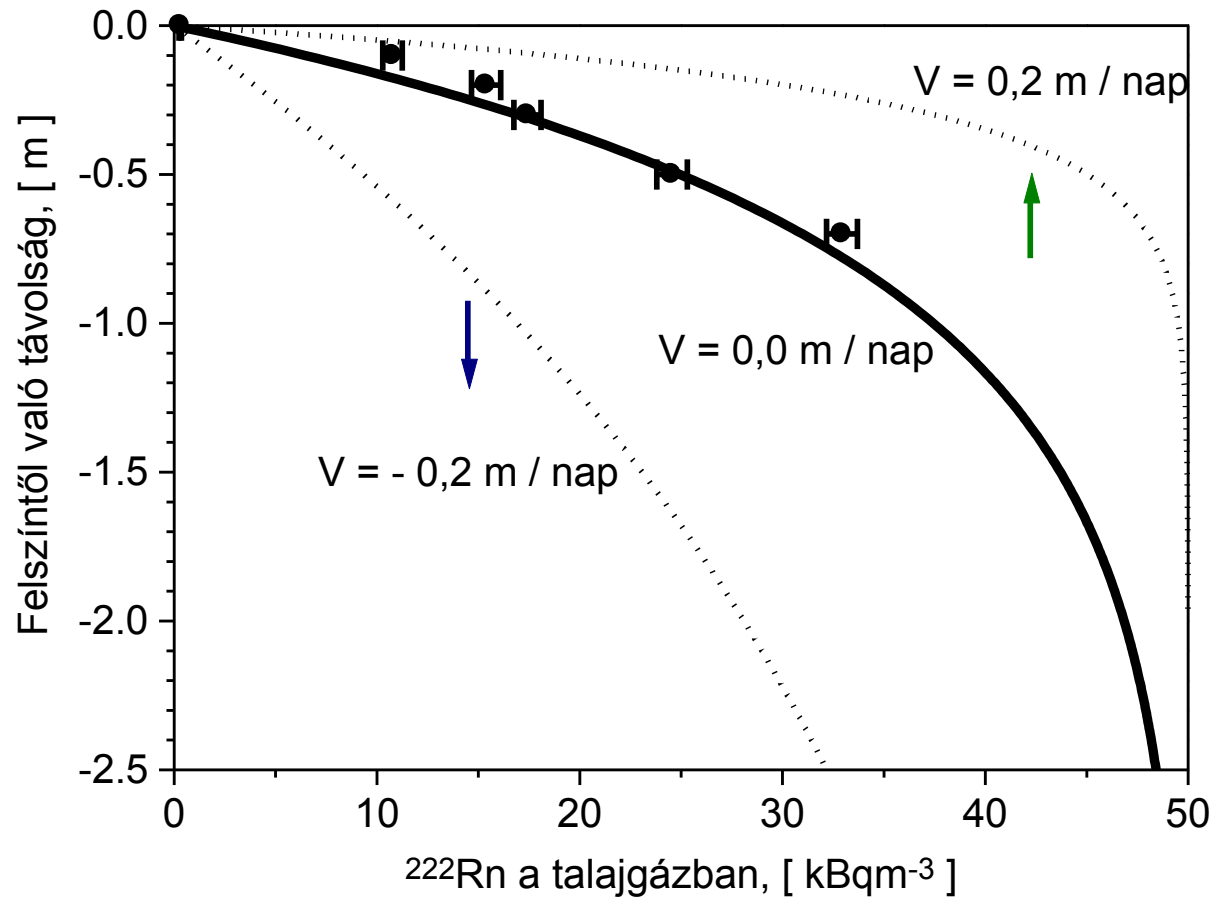
Some measured values of ^{222}Rn activity concentration in soil gas samples and of indoor air

Location	^{222}Rn activity concentration (Bqm^3)		C_s/C_i
	C_s in soil	C_i indoor	
1	1604 ± 16	308 ± 13	5.2
2	1432 ± 42	109 ± 5	13.1
3	1182 ± 28	91 ± 7	12.9
4	1476 ± 12	146 ± 4	10.1
5	1424 ± 16	110 ± 24	12.9
...	...	...	...
14	2240 ± 23	257 ± 6	8.7
15	2166 ± 63	91 ± 5	23.8
16	2970 ± 25	216 ± 12	13.8
17	2908 ± 24	215 ± 13	13.5

Éves változás

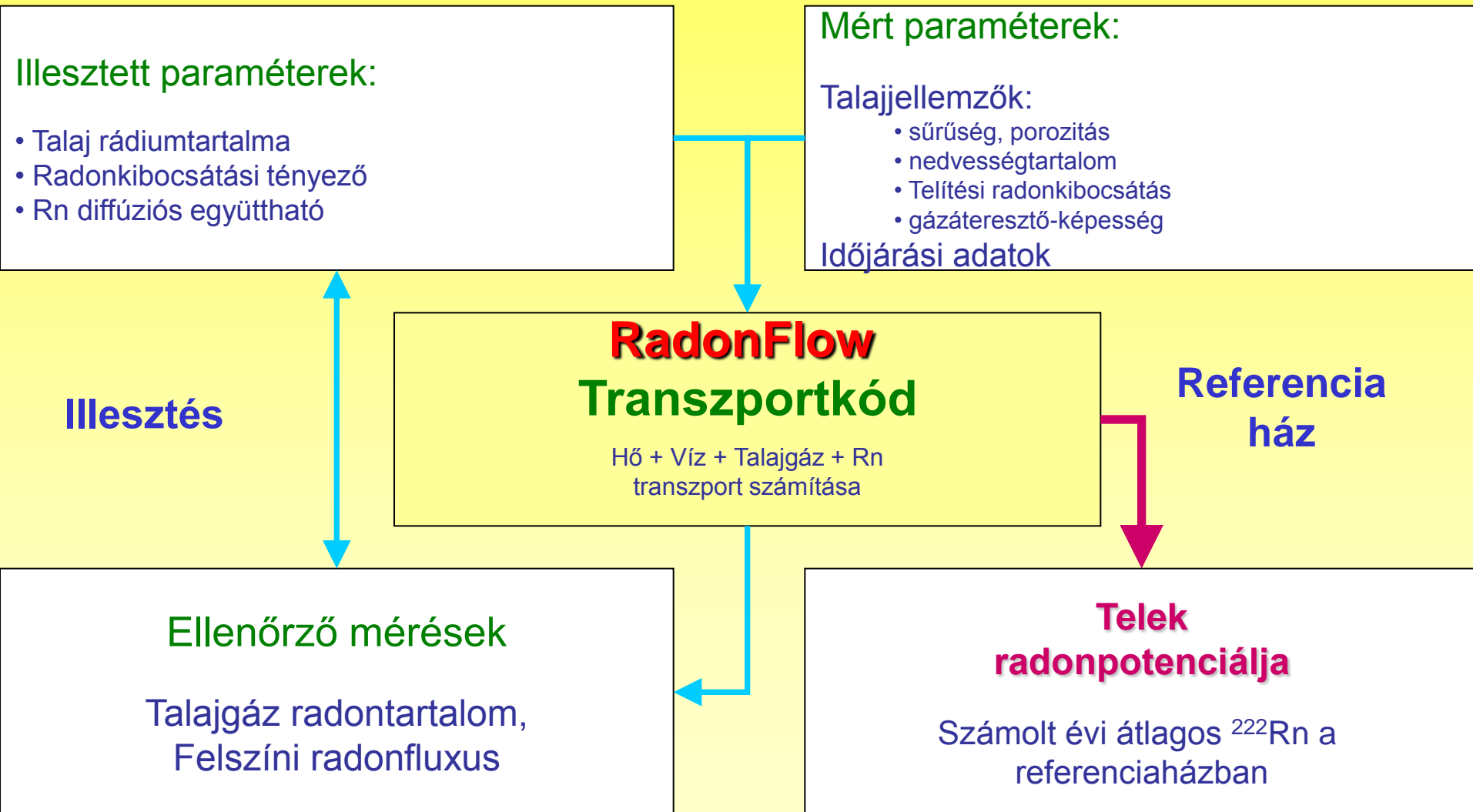

Radonpotenciál

A talajgáz-transzport alapegyenlete:

$$\bar{q} = -\frac{1}{\mu} \hat{K} (\text{grad } P - \rho \bar{g})$$

$$\varepsilon \frac{\partial \rho}{\partial t} = -\text{div}(\rho \bar{q})$$

$$P = \rho RT$$

$$\frac{\partial P}{\partial t} = \frac{K}{\mu \varepsilon} P \text{div grad } P + \frac{2Kg}{\mu \varepsilon RT} P \frac{\partial P}{\partial z} + \frac{K}{\mu \varepsilon} (\text{grad } P)^2$$

Stacionárius esetben:

$$P(z) = P_0 e^{-\frac{g}{RT} z}$$

A radontranszport alapegyenlete:

$$\beta \frac{\partial C}{\partial t} = -\operatorname{div} \vec{j} + G - \lambda \beta C$$

$$\vec{j} = \vec{j}_d + \vec{j}_a$$

$$\vec{j}_d = -D \operatorname{grad} C$$

$$\vec{j}_a = \vec{q} C$$

$$\beta = \varepsilon_a + L\varepsilon_w = (1 - m + Lm)\varepsilon$$

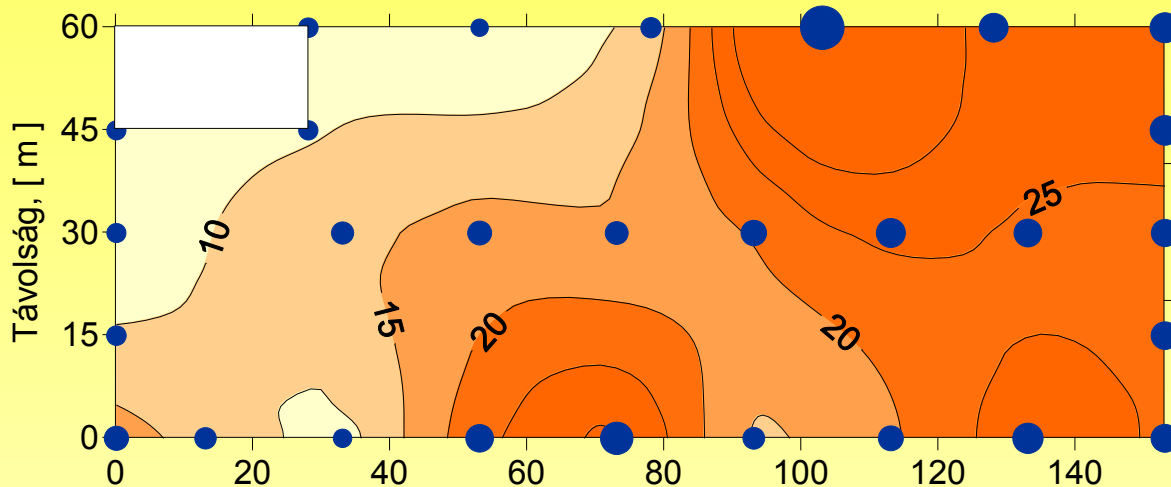
$$G = f \rho C_{Ra} \lambda$$

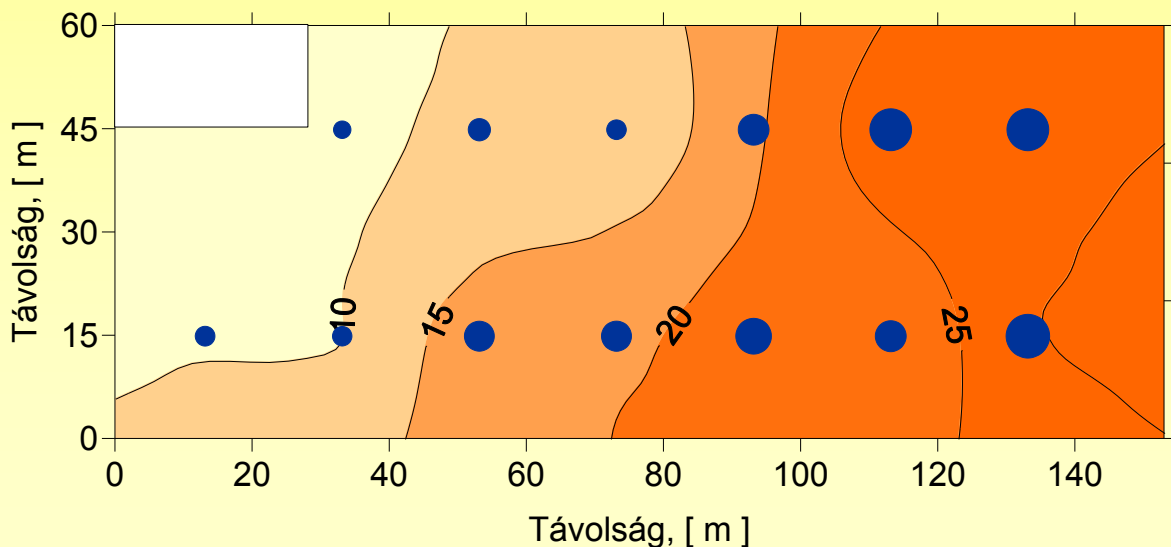
Kód	Telítési ²²² Rn- aktivitáskoncentráció	²²² Rn-kibocsátás	
		Ra_eff	Radonemanáció
	[kBqm ⁻³]	[Bq/kg]	[mBq/(kg h)]
E1	24.3	5.2	39
E2	28.5	6.1	46
E3	19.1	4.2	31
E4	13.5	3.0	22
E5	32.1	6.0	46
E6	23.7	4.7	36
E7	7.8	1.7	13
E8	125	24.1	182
E9	17.7	3.8	29
E10	9.8	2.0	15

Telítési ^{222}Rn -aktivitáskoncentráció, [kBqm^{-3}]

Talajminták
 ^{222}Rn -kibocsátásának
méréséből
(Atomki)

Talajminták
 ^{222}Rn -tartalmának
méréséből
(OSSKI)

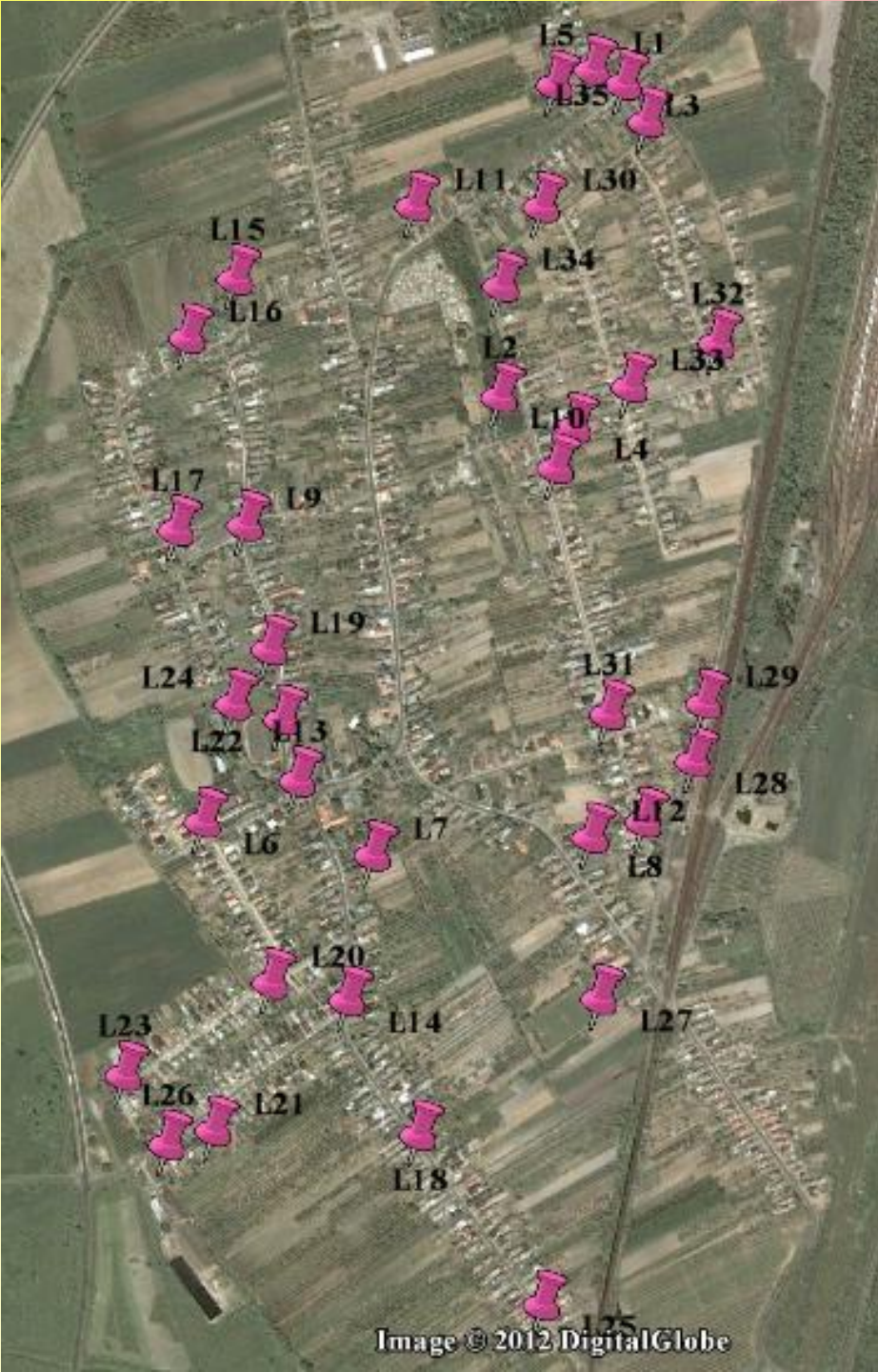
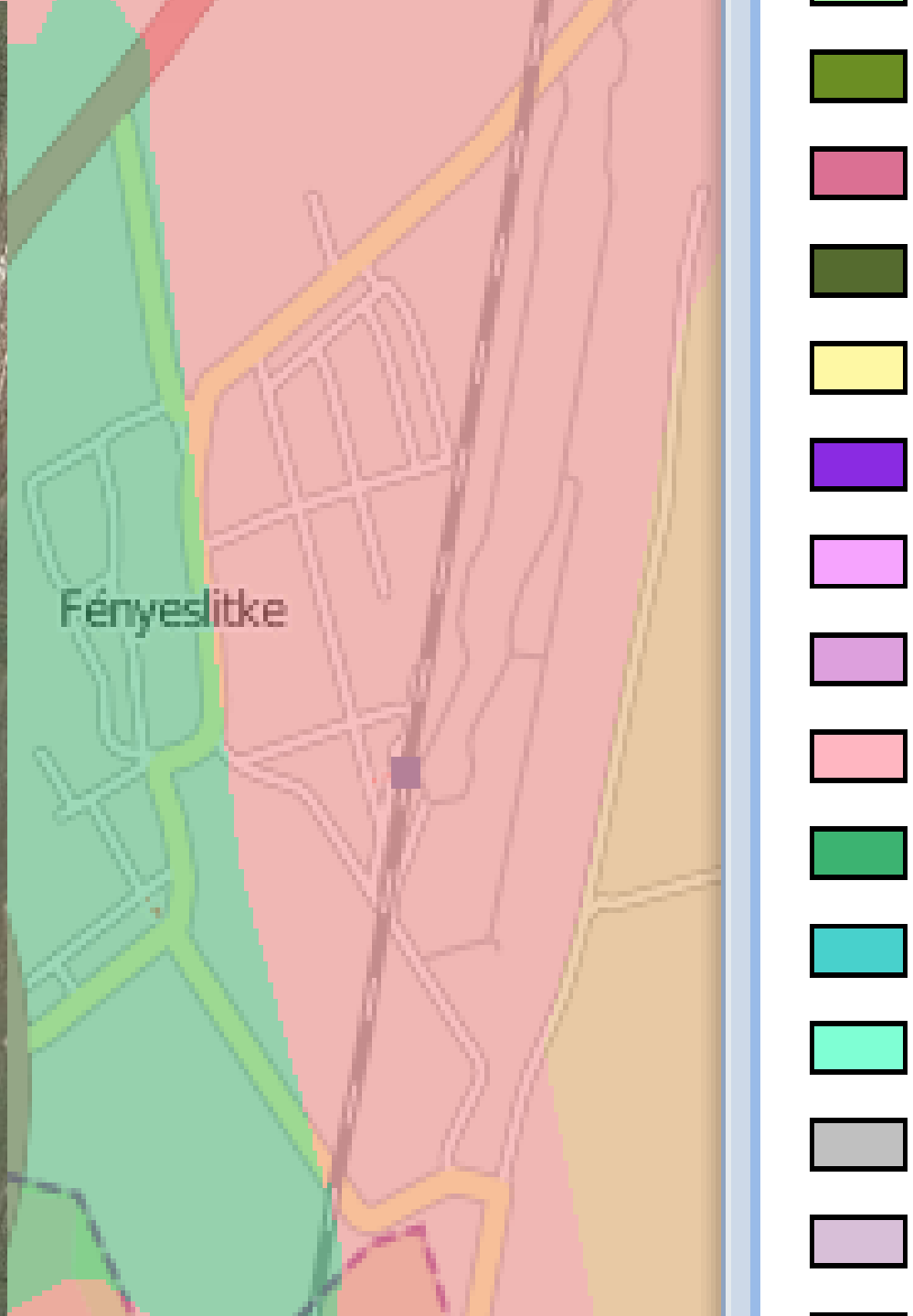
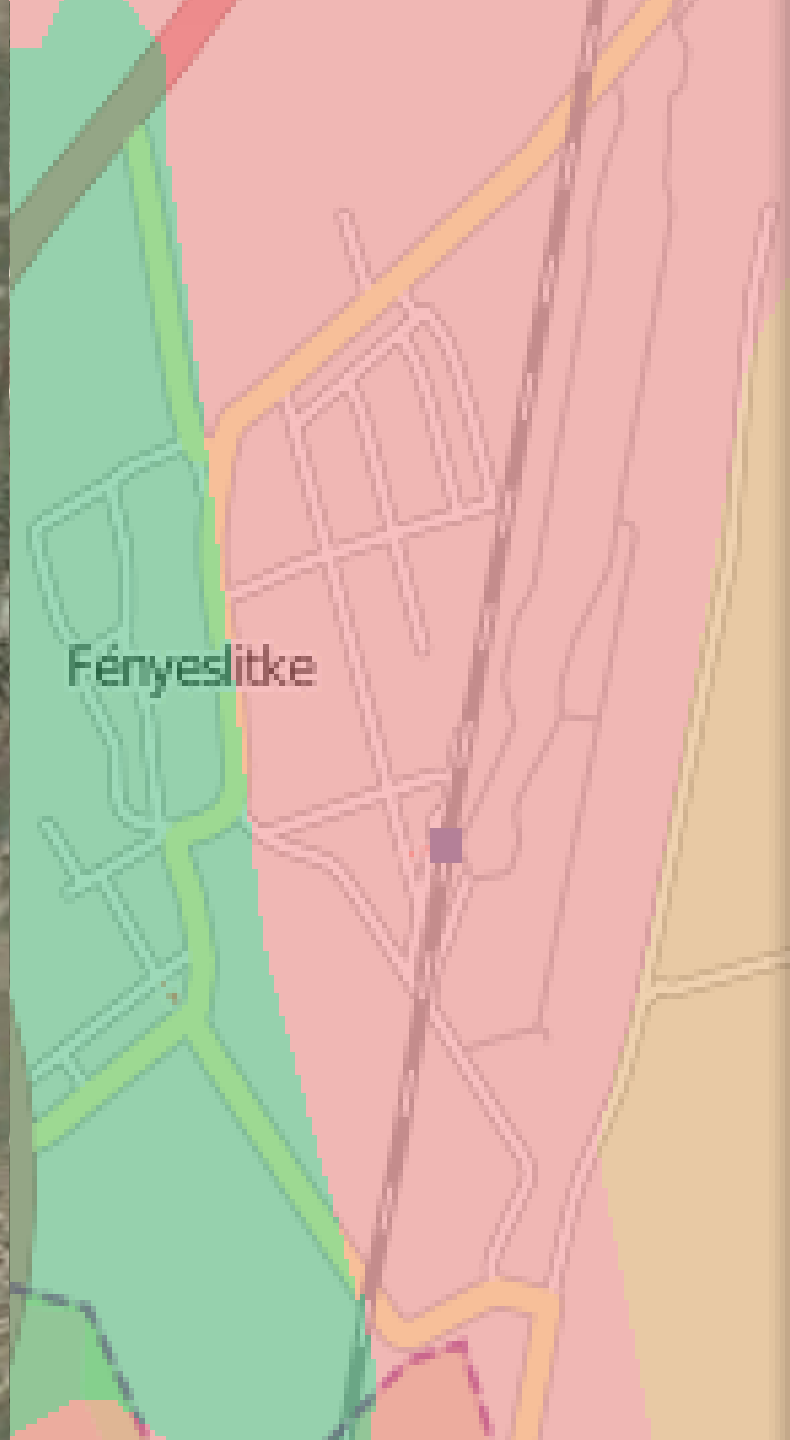

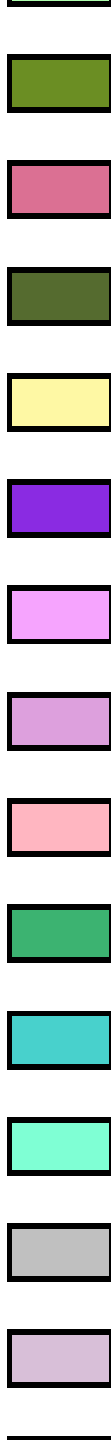
Image © 2012 DigitalGlobe

Fényeslitke

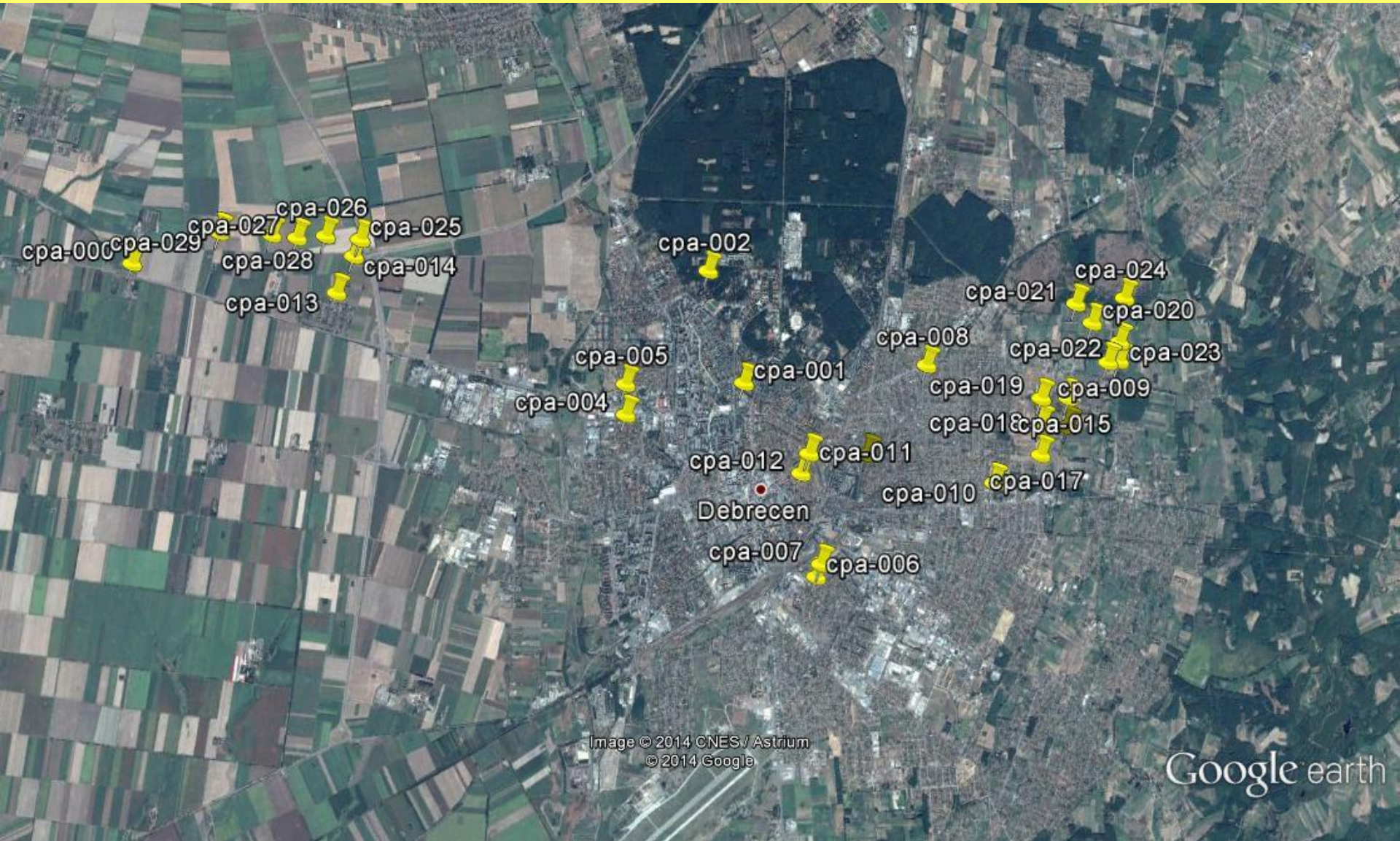
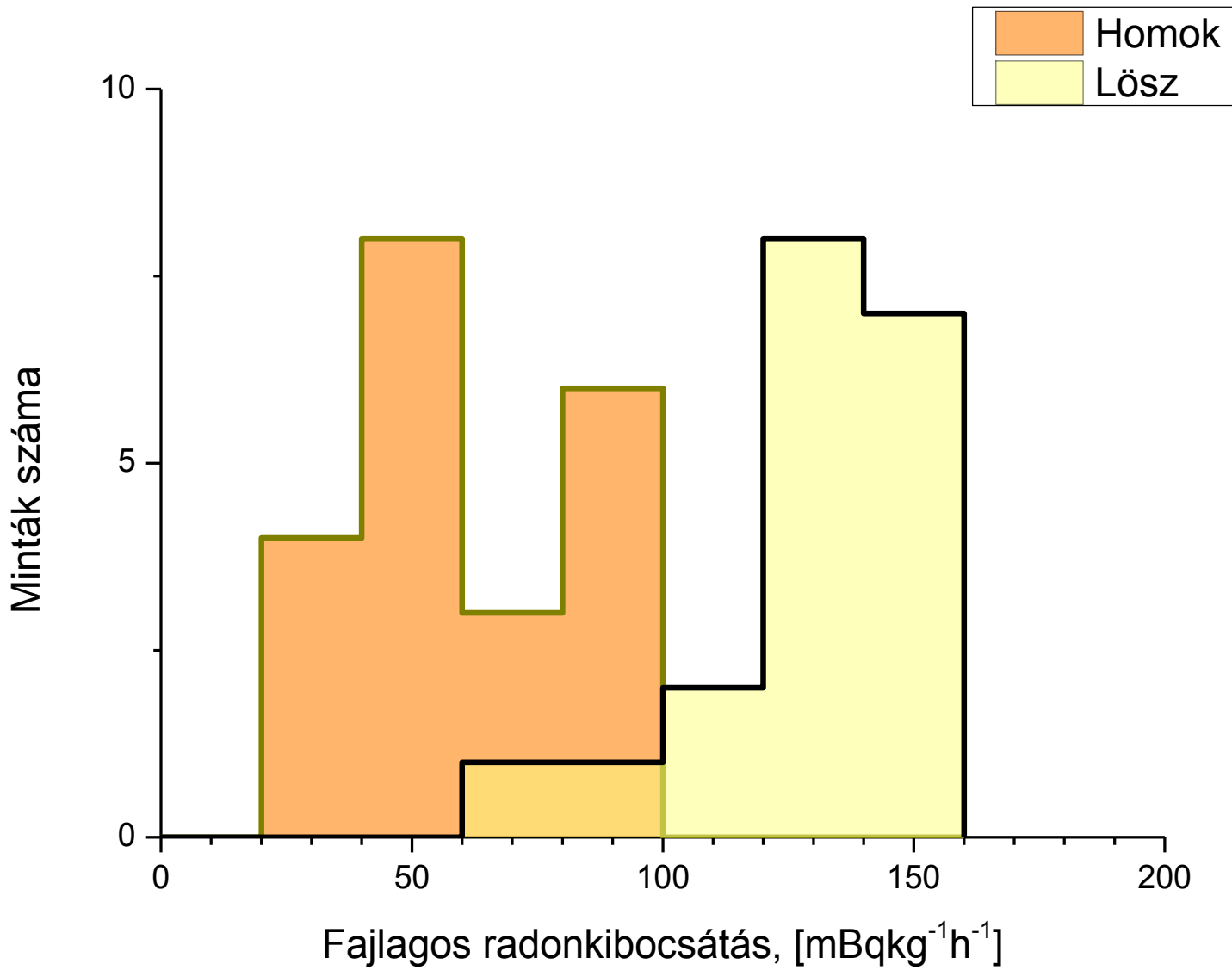

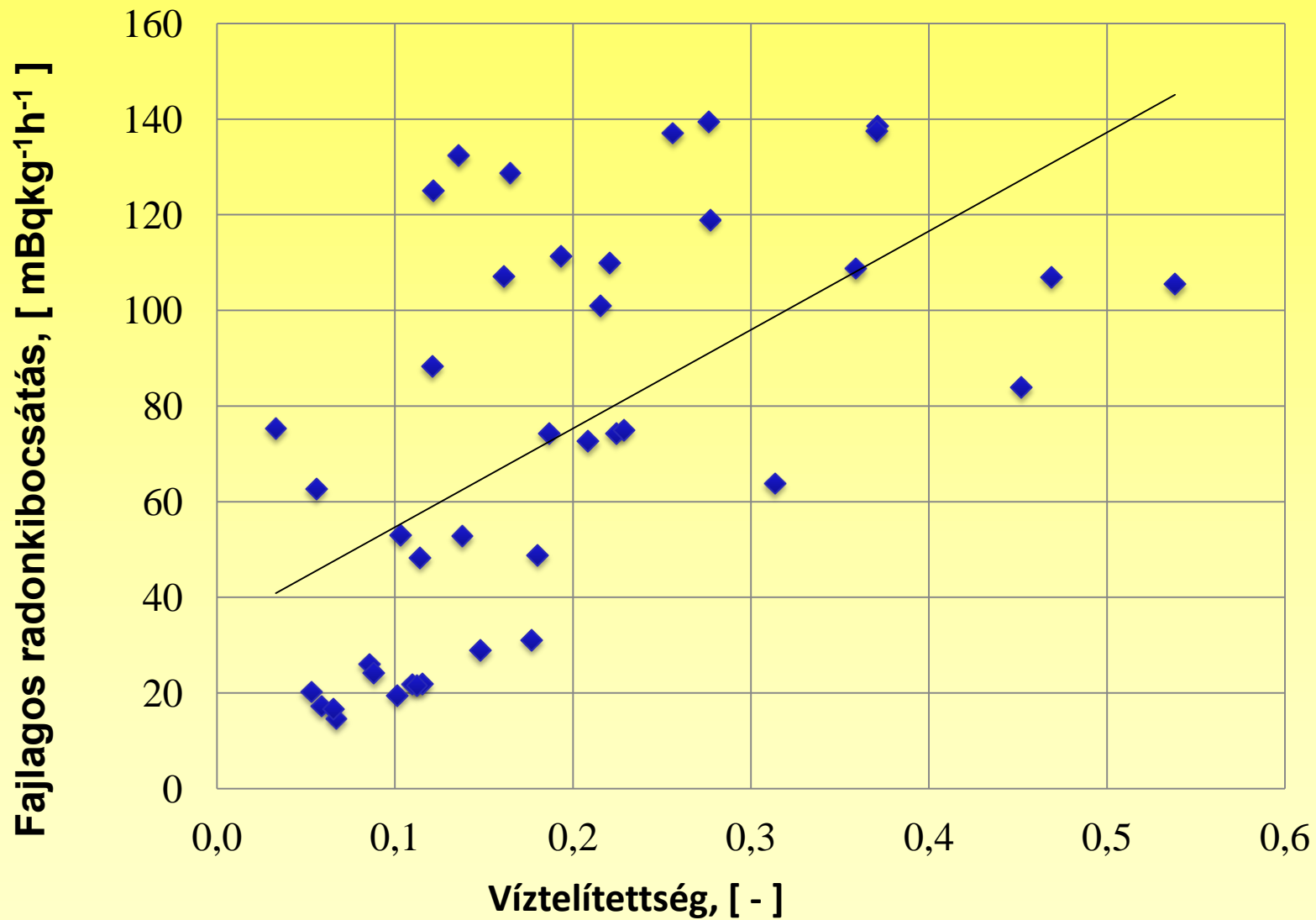
Image © 2014 CNES / Astrium
© 2014 Google

Google earth

566